

Koliko denarja bo na koncu na mojem računu?

Iščete novo službo in pregledujete oglase za delo v časopisih ali na internetu. Kako najti pravo delovno mesto? Poleg dejavnikov, kot so delovni čas, odgovornosti ali kraj dela, je pri izbiri pravega delovnega mesta verjetno odločilna tudi navedena plača. Vendar pa plača, navedena v oglasih, ne ustreza tistemu, kar se ob koncu meseca znajde na vašem računu. Zakaj je tako?

Pregled "Koliko denarja bo na koncu na mojem računu?"



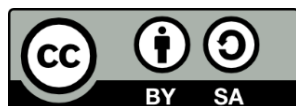
Glavne informacije

Vsebina	Naravna števila, decimalke, odstotki Seštevanje, odštevanje
Ciljna skupina	Odrasli učenci, iskalci zaposlitve, ki želijo razumeti razliko med bruto in neto dohodkom ter financiranje našega socialnega sistema. Imajo osnovne aritmetične in digitalne spretnosti ter znajo uporabljati kalkulator.
Učna namera	Kakšen je namen odraslih, da se soočijo s tem problemom? <ul style="list-style-type: none"> – Matematična pismenost za osebne namene – Matematična pismenost za poklicne potrebe – Matematična pismenost za razumevanje družbe
Trajanje	Približno 2 uri
Material in viri	Prenosni računalnik ali tablični računalnik, flip chart, spletne strani, videoposnetki, delovni listi
Velikost skupine	Od 6 do 12 učencev
Opis problema	Na plačilnih listih najdemo dve različni vrsti dohodka: bruto in neto dohodek. Bruto dohodek je višji od neto dohodka. Vendar je neto dohodek tisti, ki se na koncu znajde na našem računu. Zakaj je tako?
Delovna vprašanja	Kaj je bruto dohodek? Kaj je neto dohodek? Kaj je višje: bruto ali neto dohodek? Kaj se zgodi z razliko med bruto in neto dohodkom? Kaj je socialna država? Kako se financira socialna država? Kako lahko izračunamo čisti dobiček? Koliko dohodnine moramo plačati? Kaj so prispevki za socialno zavarovanje? Ali obstajajo spletna orodja za izračun neto dohodka na podlagi bruto dohodka?
Učni izidi in rezultati	Učenci se zavedajo, da z delom svojega mesečnega dohodka prispevamo v socialni sistem. Razmišljajo o svojem dohodkovnem položaju in lahko naučeno uporabijo pri sprejemanju preišljenih odločitev.

Delovni načrt

Trajanje (min)	Opis vsebine/aktivnosti	Material	Metodične in didaktične informacije ¹
15'	<p>Aktivacija</p> <p>Učitelj sprašuje, kateri dejavniki so lahko odločilni pri izbiri delovnega mesta. Učenci razpravljajo v majhnih skupinah in razvrstijo najpomembnejše dejavnike.</p> <p>Sledi plenarna razprava: Ali je plača pomemben dejavnik pri izbiri zaposlitve?</p>	Flip chart	Postavljanje vprašanj
45'	<p>Internetne raziskave</p> <p>Učenci na spletu poiščejo različne poklice z ustreznimi začetnimi bruto plačami.</p> <p>Razprava o različnih ravneh začetnih plač. Učenci naj navedejo primere iz svojega poklicnega življenja.</p>	Tablete, prenosni računalniki za internetne raziskave Spletne strani; informacije o različnih poklicih, ki jih ponujajo zavodi za zaposlovanje. (Dodatek 1)	Metakognitivne strategije
30'	<p>Informacije bruto - neto</p> <p>Učitelj razloži mehanizem socialne države (ki se financira s prispevki za socialno zavarovanje in davki). Učenci si ogledajo videoposnetek o različnih vrstah davkov.</p>	Tabela (Dodatek 2, 3) Videoposnetek (Dodatek 4)	Eksplicitno poučevanje
30'	<p>Izračun čistega dobička</p> <p>Na podlagi prejšnjih informacij učenci izračunajo čisti dobiček v nekaterih primerih.</p> <p>V drugem koraku izračunajo manjkajoče vrednosti v tabeli s praznimi mesti.</p>	Delovni list (Dodatek 5)	Praktično učenje

¹ Za opis in razlago visoko učinkovitih učnih strategij (HITS), aktivnosti, in ostalih uporabnih informacij si oglejte priročnik za učitelje.



	<p>Prenos Učenci razmišljajo o tem, ali je progresivna oblika prispevkov pravična ali ne. Razmišljajo o svojih neto prihodkih v primerjavi z mesečnimi izdatki in so sposobni sprejemati utemeljene odločitve.</p>		
--	---	--	--

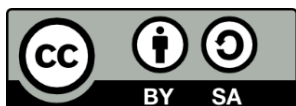
Predlogi za učitelja

Predstavljeni primer je treba obravnavati kot zgledno in navdihujoče gradivo, ki predstavlja smernice z veliko možnostmi prilagajanja skupini učencev ali posamezniku z njegovimi zelo osebnimi zahtevami.

Primer ("Koliko denarja bo na koncu na mojem računu?") bi lahko konkretno prilagodili na naslednje načine:

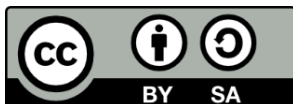
- Trajanje: Ta primer bi lahko vključili v modul poklicne orientacije.
- Individualizacija / Stopnja zahtevnosti: Učenci lahko izračune čistega dohodka opravijo s pomočjo kalkulatorja ali s pomočjo miselne aritmetike, odvisno od njihovih aritmetičnih spretnosti. Če so že seznanjeni z izračunavanjem odstotkov, lahko tudi sami izračunajo vrednost dohodnine.
- Nadaljnje ali dodatno gradivo:
 - Morda bi bilo koristno učencem predstaviti nekatera spletna orodja za izračun neto dohodka. To bi lahko učencem pomagalo pri iskanju zaposlitve in ocenjevanju predlogov za plačo. Poleg tega to pripomore tudi k izboljšanju digitalnih spretnosti učencev.
 - Delo s plačilnimi lističi. Poleg bruto in neto dohodka lahko razložite tudi druge neznane izraze na plačilni listi.
 - Ta primer se ujema s primerom "Spremljajte svoje izdatke", v katerem učenci primerjajo svoje mesečne prihodke z mesečnimi izdatki.
- Učna okolja: Pogovor o denarju, zlasti o lastnem finančnem položaju, je lahko za nekatere učence občutljiva tema, zato jo je treba obravnavati previdno. Kljub temu je treba učence spodbujati, da delijo primere iz svojega poklicnega življenja.
- Naše izobraževalne aktivnosti so namenjene temu, da se matematične spretnosti ne le naučijo na pamet, ampak da jih učenci najprej vadijo in funkcionalno uporabljajo v vsakdanjem življenju in/ali poklicnih situacijah. Zato je priporočljivo, da HITS² (Učne strategije višjega reda) izvajamo čim bolj in pogosto:...
- ... delo s konkretnim in avtentičnim gradivom, ki ga učenci prepoznajo v vsakdanjih življenjskih

² Za opis in razlago visoko učinkovitih učnih strategij (HITS), aktivnosti, in ostalih uporabnih informacij si oglejte priročnik za učitelje.



situacijah. Učenci lahko po želji delajo z lastnimi plačilnimi lističi,

- ... učencem postavljajte vprašanja in jim dovolite, da jih postavljajo sami. Ključnega pomena je lahko razraba o temah, kontekstih in številikah, povezanih z matematično pismenostjo



Dodatek 1

Primer spletne strani: opis poklicev z začetnimi bruto plačami:

Vir: www.gehaltskompas.at; [28.12.2023]

AMS | AMS GEHALTSKOMPASS ALLE BERUFE BERUFSBEREICHE GEHALTSKOMPASS ▾ Suchb

Suche nach "Einzelhandelskauffrau" ergab **15 Treffer** (insgesamt 1.747 Berufe)

Alle Berufe A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z #

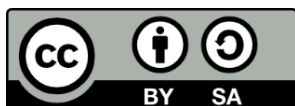
Beruf ↓↑	Einstiegsgehalt von ↓↑	Einstiegsgehalt bis ↓↑	
● Einzelhandelskaufmann/-frau - Schwerpunkt Baustoffhandel ↗	€ 1.940,-	€ 2.310,-	↗ zum Beruf
● Einzelhandelskaufmann/-frau - Schwerpunkt Einrichtungsberatung ↗	€ 2.040,-	€ 2.180,-	↗ zum Beruf
● Einzelhandelskaufmann/-frau - Schwerpunkt Feinkostfachverkauf ↗	€ 1.940,-	€ 2.040,-	↗ zum Beruf

AMS | AMS GEHALTSKOMPASS ALLE BERUFE BERUFSBEREICHE GEHALTSKOMPASS ▾ Suchb

Suche nach "Frisör" ergab **1 Treffer** (insgesamt 1.747 Berufe)

Alle Berufe A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z #

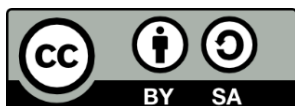
Beruf ↓↑	Einstiegsgehalt von ↓↑	Einstiegsgehalt bis ↓↑	
● FriseurIn (StylistIn) ↗	€ 1.770,-	k.A. ⓘ	↗ zum Beruf



Dodatek 2

Od bruto dohodka do neto dohodka

BRUTO DOHODEK	-	PRISPEVKI ZA SOCIALNO ZAVAROVANJE	-	DAVEK NA DOHODEK	=	ČISTI PRIHODKI
		Pokojninski skladi Zavarovanje za primer brezposelnosti Zdravstveno zavarovanje Nezgodno zavarovanje		Izobraževanje Socialna pomoč Družine in mladi Infrastruktura in javne storitve Varstvo okolja Obramba in varnost itd.		



Dodatek 3

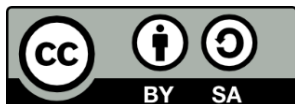
Prispevki za socialno zavarovanje, Avstrija 2023

Vir: www.gesundheitskasse.at/cdscontent/?contentid=10007.870462; [28.12.2023]

Sozialversicherungsbeitrag eines Angestellten

Bezeichnung	Beitragssatz	Beitragssatz Dienstnehmer	Beitragssatz Dienstgeber
Krankenversicherung	7,65 %	3,87%	3,78%
Unfallversicherung	1,1 %	-	1,1%
Pensionsversicherung	22,8 %	10,25%	12,55%
Arbeitslosenversicherung ¹⁾	6,0 %	3%	3%
Insolvenz -Entgeltsicherung	0,1 %	-	0,1%
Betriebliche Vorsorge	1,53 %	-	1,53 %
Arbeiterkammerumlage	0,5 %	0,5%	-
Wohnbauförderung	1,0 %	0,5%	0,5%
Summe	40,68 %	18,12%	22,56%

¹⁾ Bei geringem Einkommen verringert sich der Versichertenanteil Arbeitslosenversicherungsbeitrag



Dodatek 4

Videosnetek - kategorije dohodnine v Avstriji

Vir: www.finanz.at/steuern/lohnsteuertabelle/ [28.12.2023]

in Österreich 2023

Ein Jahreseinkommen unter 11.693 € ist steuerfrei. Das Einkommen von 11.693 bis 19.134 € wird mit 20% versteuert. Von 19.134 bis 32.075 € sind es 30%. Zwischen 32.075 bis 62.080 € sind es 41% und von 62.080 bis 93.120 € 48% Steuern. Bis 1.000.000 € sind es 50% und darüber 55%. Ab 2023 werden die Grenzwerte der Lohnsteuertabelle an die Inflation angepasst. Zudem sinkt der Steuersätze der dritten Tarifstufe ab Juli 2023 auf 40%, was einen Mischwert von 41% für das gesamte Jahr ergibt.

▶ Video ansehen

zur Lohnsteuertabelle

Hier finden Sie alle Informationen zur Steuerreform und einen Steuerreform-Rechner zur Berechnung Ihrer Entlastung durch die Lohnsteuersenkung.

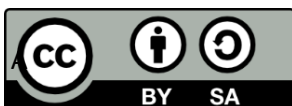
Hier finden Sie weitere wichtige Informationen zur Lohnsteuer:

Brutto-Netto Rechner Lohnsteuerausgleich
Alleinverdienerabsetzbetrag Einkommensteuer Steuerreform

Tabelle 2023

Monatslohn bis *	Grenzsteuersatz
€ 985,42	0 %
€ 1.605,50	20 %
€ 2.683,92	30 %
€ 5.184,33	41 %
€ 7.771,00	48 %
€ 83.344,33	50 %
darüber	55 %

* Gehalt pro Monat ohne SV-Beitrag



To delo je licencirano pod CC BY-SA 4.0. Če si želite ogledati kopijo te licence, obiščite <https://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Dodatek 5

Izračunajte neto plačo.

Kateri koraki izračuna so potrebni?

Primer: bruto dohodek: 1.500,00
 socialno zavarovanje: 226,80
 davek: 22,47

1. $226,80 + 22,47 = 249,27$

2. $1.500,00 - 249,27 = \underline{1.250,73}$

Bruto plača v €	Socialno zavarovanje v €	Davek v €	Neto plača v €
1.000,00	151,20	0	
1.500,00	226,80	22,47	
2.500,00	453,00	221,38	
3.500,00	634,20	487,03	
5.000,00	906,00	990,59	

Izračunajte, kaj manjka. Dopolnite prazna mesta.

Bruto plača v €	Socialno zavarovanje v €	Davek v €	Neto plača v €
	151,20	0	848,80
1.500,00		22,47	1.250,73
2.500,00	453,00		1.825,62
3.500,00	634,20	487,03	
	906,00	990,59	3.103,41



This material was produced in the Erasmusplus project **Numeracy in Practice**, project number 2021-1-NL01-KA220-ADU-000 026 292. In this project, 11 partners in 11 countries worked together in designing, evaluating and improving the materials. All materials can be found on the website (www.cenf.eu).



UNIVERSITAT DE
BARCELONA



Asturia vzw



D!SORA

